

חסד ה' מתפשט בעולם א"א בעולם ז"א

עוֹלָם וְעוֹלָם מֵהוּ ומי הם שתי בחינות העולמות שבהם מתפשט חסד ה'.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק כְּמָה דְאַתְתָּקֵן בְּאַדְרָא קְדִישָׁא,
עוֹלָם חָד, וְעוֹלָם תִּירִי אלא אמר רבי יצחק שהוא כמו שנתקן סוד זה באיִדרא
הקדושה שיש שתי בחינות הנקראים עולם, שהוא עולם אחד של א"א ועולם שני של ז"א
ובהם מתפשט החסד. **אָמַר רַבִּי חֵיִיא אִי הֵכִי מִן הָעוֹלָם וְעַד**
הָעוֹלָם מִיבְעֵי לֵיהּ שאל רבי חייא אם כן היה צריך לומר 'מן העולם ועד העולם'
בה' הידיעה בכדי להורות על שני העולמות הידועים ולמה כתוב עולם בלא ה' הידיעה.
אָמַר לֵיהּ, תִּירִי עֲלָמֵי נִינְהוּ. וְאַתְהִדְרוּ לְחָד אלא השיב לו רבי
יצחק שהם שני עולמות שהם חזרו להיות עולם אחד ע"י שא"א מתלבש בז"א ואז הם חוזרים
להיות אחד, ומשום כך כתוב עולם בלא ה' הידיעה בכדי לא להפסיק ביניהם ולהורות שהם
מתחברים כאחד (מק"מ). **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי יִצְחָק עַד מָתִי**
תִּסְתּוֹם דְּבַרְיָךְ אמר רבי אלעזר לרבי יצחק עד מתי תסתום ולא תבאר את דבריך
כראוי. **מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, כְּלָלָא דְרִזָּא עֲלָאָה, אָדָם**
דְּלַעֲיָלָא, וְאָדָם דְּלַתְתָּא, וְהֵיִינוּ עוֹלָם וְעוֹלָם כי ודאי כוונתך
שגם מש"כ 'מן העולם ועד העולם' הם כלל סוד העליון שהוא א"א הנקרא אדם העליון וז"א
הנקרא אדם התחתון ולכן כתוב כאן עולם ועולם בלא ה' הידיעה בכדי להורות על ייחודם
ולא הפסיק ביניהם בה' הידיעה אולם אח"כ הוא לא הוצרך לרמוז את זה שוב ולכן כתוב
העולם בה' הידיעה (מק"מ). **וְכַתִּיב יְמֵי עוֹלָם, וְכַתִּיב שְׁנוֹת עוֹלָם,**
וְהָא אִוְקְמוּהָ בְּאַדְרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה והנה א"א ודאי הוא נקרא

הלימוד היומי

עולם מאחר שהוא נעלם וכן ז"א גם נקרא עולם כמש"כ 'ימי עולם' וכ"כ עוד 'שנות עולם' שהכוונה לז"א הנקרא עולם ולא לא"א הנקרא ימי קדם ושנים קדמוניות וכמו שכבר למדנו באדרא הקדושה והעליונה לעיל קל"ח ע"ב (מק"מ).

אדם שלא נקרא הירא מהחטא שיש לו יראת הרוממות

עַל יִרְאָיו, דְּכָל מֵאֵן דְּאִיהוּ דְּחִיל חַטָּאָה, אֶקְרִי אָדָם

ומש"כ 'על יראיו' פירושו שכל מי שהוא במדרגת יראת חטא אז הוא נקרא אדם

שלם. **אֵימַתִּי** ומתי הוא נקרא אדם שלם. **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, דְּאִית**

בֵּיהּ יִרְאָה עֲנוּה חֲסִידוּת, כְּלָלָא דְּכָלָא אלא אמר רבי אלעזר

שהוא כאשר יש בו את יראת הרוממות הגורמת לענוה וחסידות שהם כלל כל המעלות.

הנשוי נקרא אדם שהוא הכלל של הכל

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא תַּנְיִנָן אָדָם כְּלָלָא דְּדַבְרָ וְנוֹקְבָא

שאל רבי יהודה והרי למדנו שאדם הוא נאמר על האדם הנשוי שהוא כלול מזכר

ונקבה והוא לא נאמר על מי שהוא במדרגת יראת חטא. **אָמַר לִיָּה וְדָאֵי הֲכִי**

הוּא, בְּכָלָלָא דְּאָדָם, דְּמֵאֵן דְּאִתְחַבַּר דְּכַר וְנוֹקְבָא,

אֶקְרִי אָדָם, וּבְדִין דְּחִיל חַטָּאָן השיב לו רבי יצחק שודאי כך הוא כי

שניהם נקראים בכלל האדם השלם כי הנשוי שמתחבר בזכר ונקבה כאחד הוא נקרא אדם

ועי"כ הוא יכול לבוא אל מדרגת יראת חטא שאז הוא נקרא האדם השלם. **וְלֹא עוֹד**

אָלָא שְׂרִיָא בֵּיהּ עֲנוּה. וְלֹא עוֹד אָלָא דְּשְׂרִיָא בֵּיהּ חֶסֶד

הלימוד היומי

ולא זו בלבד אלא שעוד שורה בו העונה ולא עוד אלא ששורה בו החסד של החסידות. וּמֵאֵן דְּלֹא אִשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא, לָא הוּוּ בֵּיהּ לֹא יִרְאָה וְלֹא עֲנוּה וְלֹא חֲסִידוּת אמנם מי שלא נמצא בזכר ונקבה אז הוא לא יכול

לזכות אל מדרגת יראת חטא ולא למדרגת ענוה ולא למדרגת חסידות. וּבְגִין כִּדְ אֶקְרִי אָדָם כְּלָלָא דְכָלָא, וְכִיּוֹן דְּאֶקְרִי אָדָם, שְׂרִיִּיא בֵּיהּ חֶסֶד, דְּכִתִּיב, (תהלים פט) אִמְרַתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה וְגו' וּמְשׁוּם כִּךְ רַק הַנְּשׁוּי נִקְרָא אָדָם שֶׁהוּא הַכֹּלל שֶׁל הַכֹּל כִּי אִז שֶׁהוּא נִקְרָא אָדָם אִז שׁוֹרֵה בּוֹ

הַחֶסֶד שֶׁל הַחֲסִידוּת, וְכַמְשׁוֹב 'אִמְרַתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה' שֶׁע"י בְּנִין נִשׁוּאִיו הוּא זוֹכֵה אֶל הַחֲסִידוּת. וְלֹא יָכִיל לְאִתְּבַנְּאָה, אִי לֹא אִשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא

וְזוּה הַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְהִיבְנוּת אִם לֹא שִׁמְצָא זָכַר וְנִקְבָּה כִּי בּוּזָה הֵם יוֹלִידוּ בְּנִים חֲכָמִים הַנִּקְרָאִים בּוֹנֵי עוֹלָם [קמא]. וְכִתִּיב וְחֶסֶד יְהוָה מַעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יִרְאָיו. יִרְאָיו כְּלָלָא דְּאָדָם וְכ"כ עוֹד וְחֶסֶד ה' וְגו' דְּהֵינּוּ

שִׁירָאִיו הֵם נִשׁוּאִים בְּסוּד עוֹלָם וְעִי"כ הֵם שְׁלָמִים בְּכִלּוּת הָאָדָם [קמב].

אור הרשב"י

בך למען בית ה' אלהינו אבקשה טוב לך ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. [קמב] כדאיתא ביבמות דף סג עמוד א' א"ר אלעזר: כל אדם שאין לו אשה אינו אדם, שנאמר: זכר ונקבה בראם וגו' ויקרא את שמם אדם.

[קמא] וכדאיתא בשלהי ברכות דף סד עמוד א' אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא: תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך, אל תקרי בניך אלא בוניך. שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול יהי שלום בחילך שלוח בארמנותיך למען אחי ורעי אדברה נא שלום

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / העלחה טל' 02-6249000

הכהנים מצד החסד יורשים את החסד העליון ויראיו הם הכהנים הנשואים שזוכים למדרגת היראה

דָּבַר אַחַר וְחָסֵד יְהוָה מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם, אֲלֵינִי אֵינּוֹן פָּהֲנִי דְאָתוּ מִסְטָרָא דְחָסֵד, וְאַחְסִינוּ אַחְסָנָא דְא דְנַחֲתִית מְעוֹלָם דְלַעֲיֻלָּא לְעוֹלָם דְלִתְתָא פירוש אחר על מש"כ

וחסד ה' וגו' שפירושו שהם אלו הכהנים שהם באו מצד החסד והם היורשים את ירושת החסד שיורד מחסד דז"א העליון אל העולם הזה התחתון. **עַל יְרֵאִיו, פָּהֲנִי דְלִתְתָא, דְכָתִיב, (ויקרא טז) וְכֹפֵר בַּעֲדוֹ וּבַעֲד בֵּיתוֹ לְאַתְּכַלְלָא בְכָלְלָא דְאָדָם** ומש"כ 'על יראיו' פירושו שהם הכהנים

הנשואים שלמטה שבזה הם זוכים להגיע אל מדרגת היראה כמש"כ 'וכפר בעדו ובעד ביתו' ודרשו חז"ל [קמג] ביתו זו אשתו מאחר שהכהן צריך להיות נשוי בכדי שעי"כ הוא ייכלל בתואר אדם השלם הכולל מזכר ונקבה (רמ"ק). **וְצַדִּיקְתּוֹ לְבָנָי בָּנִים, מְשׁוּם דְזֻכָּה לְבָנֵי בָּנִים** ומש"כ 'וצדקתו לבני בנים' פירושו שהכהנים זוכים להמשיך את החסד העליון גם לבניהם ולבני בניהם עד סוף כל הדורות. **אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הֵכֵי, מַהוּ וְצַדִּיקְתּוֹ, וְחָסְדּוֹ מִיְבֻעֵי לֵיהּ** ושאל רבי יהודה את רבי אלעזר אם כך למה כתוב 'וצדקתו' היה צריך לומר וחסדו מאחר שהכהן ממשיך את החסד לבניו אחריו.

אור הרשב"י

[קמג] כדאיתא במסכת יומא פרק א' משנה א' רבי יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו שנאמר (ויקרא ט"ז) וכפר בעדו ובעד ביתו וזו אשתו.

הלימוד היומי